

VOLÍM ODPUŠTĚNÍ

Milost Vám a pokoj od Boha, Otce našeho Pána Ježíše Krista.

Vy jste byli povoláni ke svobodě, bratří. Jen nemějte svobodu za příležitost k prosazování sebe, ale služte v lásce jedni druhým. (Galatským 5:13)

*

Minulý týden jsem v záležitosti jednoho spolku navštívil právníka. Při dotazu, zda si odpočinul v době karantény, se unaveně usmál, a řekl, že měl práce nad hlavu. Řada soudců během stavu ohrožení s ním konzultovala otázky spojené s lidskou svobodou, ale také spravedlností a odpuštěním. A pak popsal některé nejkřiklavější příběhy.

Po návratu domů jsem se pro zajímavost podíval na výskyt pojmů svoboda, spravedlnost a odpuštění do konkordance a došel k zajímavému zjištění:

Lidská svoboda je důležitá, ale zdá se, že **mnohem důležitější je spravedlnost a s ní spojené odpuštění**. Nakonec i s naší lidskou svobodou je často spojena nějaká spravedlnost, záruka, případně milost a odpuštění. Výskyt pojmu spravedlnosti v Bibli mnohonásobně přesahuje výskyt pojmu svoboda.

Napadlo mě, že současné dění ve světě, ať už protesty v Hongkongu, kde se mladí bouří proti omezování svobody, tak i v USA – kde momentálně mnohé skupiny protestují proti mnoha věcem, **je spojeno s pocitem nenaplněné spravedlnosti – nedávné, či hodně dávné**.

V souvislosti s tím vším mě nejvíc zaujal koncept, který je v Bibli znám jako „**Léto Hospodinovy milosti**“, které mělo být v Izraeli uplatňováno každých 50 let. Šlo v jistém smyslu o **mimořádné opravné opatření** všech úmyslných i neúmyslných nespravedlností. Vztahovat se mělo ke všem obyvatelům země Izraelské, **aby se každý mohl vrátit ke svému vlastnictví i ke své čeledi**. To znamenalo, že každý člen Božího lidu měl mít **alespoň jedinkrát za svůj život** – ať už na tom byl v danou chvíli v Létě Hospodinově jakkoli – šanci domoci se osobní svobody a rodového majetku. Škoda, že mnohá Boží nařízení nebereme vážně. Možná by to narovnal alespoň některé křivdy v našich životech.

Tyto zkušenosti a úvahy mě dovedly k textu, který je zaznamenán v Janově evangeliu 20:19-23. Jde o setkání Ježíše s jeho učedníky bezprostředně po vzkříšení z mrtvých:

Téhož dne večer – prvního dne po sobotě – když byli učedníci ze strachu před Židy shromážděni za zavřenými dveřmi, přišel Ježíš a postavil se uprostřed nich a řekl: „Pokoj vám.“

Když to řekl, ukázal jim ruce a bok. Učedníci se zaradovali, když spatřili Pána. Ježíš jim znovu řekl: „Pokoj vám. Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás.“ Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého. Komu odpustíte hříchy, tomu jsou odpuštěny, a komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“

Jen pro kontext: Ocítáme se prakticky v nové situaci a nové zkušenosti Ježíšových následovníků a bezprostředně se dotýkáme vzkříšení z mrtvých. Marie už ví, protože se se vzkříšeným Ježíšem setkala, a o svém zážitku řekla učedníkům. A i pro ně se právě v tuto chvíli stává Ježíš, který porazil smrt i hrob, skutečností.

My se většinou zaměřujeme na vyprávění o jejich radosti – kříž a hrob neznamená konec příběhu, který s Ježíšem tři roky žili. Často se zabýváme Tomášovou skepsí a Ježíšovou laskavou trpělivostí, zároveň i tím, jak učedníkům postupně docházejí všechny souvislosti.

Ale mnohdy nám unikají dvě možná klíčové věci, které jsou v tomto příběhu skryté:

(1) Pověření ke stejné misi, k jaké byl vyslán Ježíš: **„Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás.“**

- **Co podle Vás tato mise obnáší?**
- **Jak jste vy sami do ní aktuálně zapojeni?**

Zaznívá tu zajímavá myšlenka: výměna rolí – do této chvíle to bylo na mně, ale od této chvíle je to už na vás. Jste vtaženi do největšího poselství a služby, kterých se lidstvu kdy dostalo.

(2) Vdechnutí Ducha svatého – ducha života, zde jde zjevně ke zmocnění k odpouštění.

- **Jak rozumíte tomuto aktu přijetí Ducha svatého?** (Došlo k němu zde, nebo až později, jak je to zaznamenáno ve Skutcích apoštolských?)
- **Co prakticky znamená, že můžeme nebo nemusíme odpouštět hříchy?**

Sám tomuto rozumím tak, že Ježíš své následovníky – v okamžiku přijetí a porozumění tomu, že je fyzicky vzkříšen z mrtvých (že nejde o skupinovou halucinaci, nebo nějakou společnou krásnou iluzi, nýbrž o skutečnou fyzickou přítomnost) naplňuje Duchem života a k životu.

Jako ten, kdo patří k Ježíšově partě, máš najednou velkou moc proměnit svět – ne zbraněmi, ne penězi, ne nějakým jiným vlivem, nýbrž prostřednictvím odpuštění.

Pro ilustraci přidám dvě osobní zkušenosti. Mnohokrát se mi stalo, že se mi někdo svěřil se svými selháními, pochybnostmi, či sebeodsuzováním. Ve chvíli, kdy dojdeme do místa, kdy dotyčné mohou povzbudit tím, že za mnohé okolnosti či události objektivně nemohou a nemají si co vyčítat, či že i přes jejich selhání tu pro ně je naděje odpuštění, je skoro slyšet ta rána balvanu obvinění, který jim spadne ze zad.

Ta druhá zkušenost je ještě silnější. Měl jsem tu příležitost a čest vyprovázet několik lidí ze života do smrti. Je až zarážející, jak se promění a rozzáří obličej toho, kdo přijímá odpuštění, toho, kdo se právě usmířil se životem, s Bohem, s druhými a sám se sebou. Strachem sevřená tvář se uvolní a je najednou prozářena pokojem a radostí.

Vlastně je jedno, kolik vám je let a jaké máte dosavadní zkušenosti. Vždycky se můžete stát posly dobré zprávy, pokud přinášíte naději a odpuštění. Navíc – a v tom spočívá tajemství proměňující moci odpuštění – můžete zásadně změnit další běh člověka, kterému odpouštíte.

*

Asi jste si všimli, že celá společnost je rozkolísaná. Přes všechny bouře – přírodní, zdravotní i společenské – stále ještě vztahově, právně i ekonomicky běží. Setrvačnický, který ji pohání, má v sobě stále nahromaděno dostatek energie, aby pomohl dostat se přes kritický bod, a k žádnému kolapsu tedy nemusí dojít. Přesto však přichází složitější období: ekonomicky se to začne projevovat na podzim, následně se to promítne i do mezilidských vztahů. Můžeme to vnímat jako hrozbu, ale můžeme to uchopit i jako příležitost zkusit dělat věci jinak.

Pro nás to může být povzbuzení ke dvěma krokům. Tím prvním je ochota naslouchat Ježíšovu hlasu a přijmout pozvání k misi naděje a služby. (Poznali jste skutečné tajemství Božího syna: přišel, aby přinesl život, odpuštění, naději i pro ty nejposlednější. Jako Otec poslal jeho, tak se můžeme nechat vyslat i my.) Tím druhým krokem je být otevřen pro působení Ducha svatého, nechat se jím naplňovat pro to, abychom mohli přinášet do životů kolem nás odpuštění.

Jsou před námi prázdniny, čas dovolených, čas táborů, možnost odpočinku a nových zážitků, příležitost k načerpání dostatku energie, obnovení sil. Využijme alespoň trochu z tohoto vzácného času pro to, abychom naslouchali tomu jemnému tichému hlasu, který může proměnit nás a našim prostřednictvím nejbližší okolí.

Ámen.

Petr Plaňanský (Nymburk 28. 6. 2020)